

Dosarul nr. 2rac-90/20

Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul central (jud. L. Grădinari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

DECIZIE

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Electromotor-Service”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Electromotor-Service”, reprezentată de avocatul Andrei Prodan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Selexteh-SV” și Igor Barat cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Selexteh-SV” și Igor Barat, casată integral hotărârea din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 6 decembrie 2018, SRL „Electromotor-Service”, reprezentată de avocatul Andrei Prodan a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Selexteh-SV” și Igor Barat cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 10 septembrie 2015, între SRL „Electromotor-Service” (vânzător) și SRL „Selexteh-SV” (cumpărător) a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare cu plată la termen nr. 167, în calitate de fidejutor fiind Igor Barat.

Pe parcursul desfășurării activității comerciale și întru executarea obligațiilor, SRL „Electromotor-Service” a livrat marfă, conform contractului menționat, care a fost recepționată de către pârât, fără careva obiecții, referitor la calitate și cantitate.

Totodată, a menționat că pârâtul a semnat facturile fiscale, le-a sigilat, fapt prin care a confirmat primirea mărfii, astfel obligându-se să achite prețul acesteia.

La fel, a fost întocmit actul de verificare a decontărilor reciproce a livrărilor și plăților pentru ultima perioadă, semnat de SRL „Electromotor-Service”, potrivit căruia SRL „Selexteh-SV” datorează către SRL „Electromotor-Service” suma de 36 231,38 de lei.

Luând în considerare, faptul că pârâtul nu și-a respectat obligațiunile de achita în termen plata pentru bunurile cumpărate, adică până la 7 martie 2018, conform pct. 3.2 din contractul nr.167, SRL „Electromotor-Service” a încercat o aplanare a conflictului pe cale amiabilă.

Astfel, SRL „Electromotor-Service”, la 15 octombrie 2018 și 29 octombrie 2018, a expediat copăraților SRL „Selexteh-SV” și Igor Barat somații, care au fost recepționate de către destinatari la 18 octombrie 2018 și 1 noiembrie 2018.

A evidențiat că pârâtul, acționând cu rea credință, încalcă legislația și se eschivează prin orice modalități de la executarea obligației sale.

Având în vedere prevederile art. 619 alin. (2) Cod civil, a remarcat că pentru perioada de întârziere (8 martie 2018-26 noiembrie 2018) dobânda de întârziere constituie suma de 3 368,59 de lei.

Reieșind din prevederile art. 624 Cod civil și pct. 5.1 din contractul nr. 167 din 10 septembrie 2015, a accentuat că penalitatea calculată pentru 180 de zile constituie suma de 32 262,69 de lei.

A subliniat SRL „Electromotor-Service” că obligațiile contractuale care i-au revenit au fost executate cu bună-credință și în volum deplin, fără ca din partea pârâtului să parvină careva pretenții.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 10, 14, 572, 585, 602, 619, 624, 753-785, 1146, 1147, 1153 Cod civil, art. 5, 7, 22, 38, 81, 82-84, 94, 166, 167, 175 CPC, art. 20 din Constituția RM, art. 6 din CEDO.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar de la SRL „Selexteh-SV” și Igor Barat în beneficiul SRL „Electromotor-Service” a sumei de 36 231,38 de lei ce constituie datoria acumulată, a sumei de 32 262,69 de lei ce constituie penalitate, a sumei de 3 368,59 de lei ce constituie dobânda de întârziere, a taxei de stat și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central, a fost admisă acțiunea integral.

A fost încasată de la SRL „Selexteh-SV” și Igor Barat în mod solidar în beneficiul SRL „Electromotor-Service” suma restantă a datoriei contractuale pe contractul de vânzare-cumpărare cu plată în termen nr. 167 din 10 septembrie 2015 în mărime de 36 231,38 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 3 368,59 de lei, penalitatea în mărime de 32 262,69 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 2 155,88 de lei, iar în total suma de 74 018,54 de lei.

Prin încheierea din 1 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admisă cererea lui Igor Barat privind repunerea în termenul de atac a hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central și repus în termenul de atac Igor Barat împotriva hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central.

Prin decizia din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admisă cererea de apel depusă de SRL „Selexteh-SV” și Igor Barat, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasată de la SRL „Selexteh-SV” în beneficiul SRL „Electromotor-Service” datoria în mărime de 36 231,38 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 3 368,59 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1 187,99 de lei.

Au fost respinse pretențiile înaintate de SRL „Electromotor-Service” împotriva lui Igor Barat cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Au fost respinse pretențiile înaintate de SRL „Electromotor-Service” împotriva SRL „Selexteh-SV” privind încasarea penalității în mărime de 32 262,38 de lei.

A fost dispusă neexecutarea hotărârii în latura încasării de la SRL „Selexteh-SV” în beneficiul SRL „Electromotor-Service” a datoriei în mărime de 36 231,38 de lei.

La 25 februarie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Electromotor-Service” a declarat recurs împotriva deciziei din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și pasibilă casării.

A reiterat că cererea de apel împotriva hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătorei Drochia sediul central a fost depusă de către apelanți la 20 august 2019, iar cererea de repunere în termen admisă de Curtea de Apel Bălți a fost una formală, nefiind anexată nicio dovadă care ar confirma temeinicia repunerii în termen.

A remarcat că părțile cunoșteau despre existența litigiului dat, fapt ce se atestă și prin avizele de recepție anexate la dosar.

La fel, a precizat că SRL „Selexth-SV” și SRL „Electromotor-Service” au semnat o tranzacție de împăcare din 31 ianuarie 2019, care a fost expediată de către intimată către SRL „Electromotor-Service” la 12 martie 2019 de pe adresa electronică selexteh@gmail.com, semnată și ștampilată.

A evidențiat și faptul că la 12 iulie 2019, apelanții s-au prezentat la oficiul SRL „Electromotor-Service”, unde au achitat suma de 13 524,47 de lei, fapt ce se atestă și prin actul de verificare semnat de ambele părți.

Așadar, la 12 iulie 2019, intimații au achitat o parte din sumele indicate în hotărârea judecătorească contestată, semnând factura fiscală, au recunoscut valabilitatea atât a contractului nr. 167, cât și a hotărârii judecătorești din 18 aprilie 2019.

La 17 martie 2020, prin intermediul poștei electronice, Igor Barat și SRL „Selexth-SV” au depus referință la recursul declarat de SRL „Electromotor-Service”, solicitând considerarea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 29 ianuarie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 129 vol. I), fiind recepționată de către recurent la 3 februarie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 131)

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 25 februarie 2020 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Analizând materialul probator al cauzei în coroborare cu criticele formulate prin motivele de recurs, raportate la prevederile legale aplicabile speței, instanța de recurs constată că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. g) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel, cu pronunțarea unei încheieri de restituire a cererii de apel dacă există temeiurile prevăzute la art. 369.

După cum denotă actele cauzei, SRL „Electromotor-Service” înaintând acțiunea în judecată împotriva SRL „Selexteh-SV” și Igor Barat, a solicitat încasarea în mod solidar de la SRL „Selexteh-SV” și Igor Barat în beneficiul SRL „Electromotor-Service” suma de 36 231,38 de lei ce constituie datoria acumulată, penalitatea în mărime de 32 262,69 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 3 368,59 de lei, taxa de stat și toate cheltuielile de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță, prin hotărârea din 18 aprilie 2019, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii pe care a admis-o integral și a încasat de la SRL „Selexteh-SV” și Igor Barat în mod solidar în beneficiul SRL „Electromotor-Service” suma restantă a datoriei contractuale pe contractul de vânzare-cumpărare cu plată în termen nr. 167 din 10 septembrie 2015 în mărime de 36 231,38 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 3 368,59 de lei, penalitatea în mărime de 32 262,69 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 2 155,88 de lei, iar în total suma de 74 018,54 de lei.

Este cert și faptul că la 31 mai 2019, Igor Barat și SRL „Selexteh-SV” au declarat apel împotriva hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central, prin care au solicitat repunerea în termen a cererii de apel, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 1 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admisă cererea lui Igor Barat privind repunerea în termenul de atac a hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central și repus în termenul de atac Igor Barat împotriva hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central.

Nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Igor Barat împotriva hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central și acordat apelantului termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 1617 de lei și depunerea apelului motivat până la 21 august 2019 ora 16:00 (f. d. 82-83).

Iar prin încheierea din 28 august 2019 a Curții de Apel Bălți a fost acceptat spre examinare apelul și intentată procedura de apel.

Prin decizia din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admisă cererea de apel depusă de SRL „Selexteh-SV” și Igor Barat, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasată de la SRL „Selexteh-SV” în beneficiul SRL „Electromotor-Service” datoria în mărime de 36 231,38 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 3 368,59 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1 187,99 de lei.

Au fost respinse pretențiile înaintate de SRL „Electromotor-Service” împotriva lui Igor Barat cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată. Au fost respinse pretențiile înaintate de SRL „Electromotor-Service” împotriva SRL „Selexteh-SV” privind încasarea penalității în mărime de 32 262,38 de lei. A fost dispusă neexecutarea hotărârii în latura încasării de la SRL „Selexteh-SV” în beneficiul SRL „Electromotor-Service” a datoriei în mărime de 36 231,38 de lei.

Se va menționa că din conținutul cererii de recurs depusă de SRL „Electromotor-Service” se desprinde că recurentul, concomitent cu decizia instanței de apel din 19 decembrie 2019, critică și încheierea instanței de apel din 1 august 2019, prin care a fost admisă cererea lui Igor Barat privind repunerea în termenul de atac a hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central și repus în termenul de atac Igor Barat împotriva hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central, precum și acceptarea spre examinare de către instanța de apel a cererii de apel depuse de SRL „Selexteh-SV”.

Astfel, potrivit art. 429 alin. (2) CPC, încheierile date în apel pot fi atacate cu recurs numai odată cu decizia, cu excepția cazurilor când, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs și când încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

Ca urmare, reieșind din dispozițiile enunțate, în coroborare cu prevederile art. 116 alin. (5) CPC, rezultă că încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului separat decât odată cu fondul cauzei.

Așa fiind, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

În speță, se constată că cererea de apel depusă de Igor Barat și SRL „Selexteh-SV” la 31 mai 2019 împotriva hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central, este cu omiterea termenului stabilit de art. 362 CPC, apelanții solicitând repunerea acesteia în termenul de declarare (f. d. 69-71).

Considerând ca întemeiată cererea lui Igor Barat de repunere a apelului în termen, instanța de apel a reținut motivul invocat de către apelanții Igor Barat și SRL „Selexteh-SV”, precum că omiterea termenului de depunere a apelului a fost generată de faptul că aceștia nu au participat la examinarea cauzei, iar dispozitivul

hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central l-au primit la data de 3 mai 2019.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia instanței de apel cu privire la repunerea cererii de apel declarată de Igor Barat în termen, nu poate fi acceptată ca întemeiată, deoarece este lipsită de certitudine, fiind dată cu interpretarea eronată a normelor de drept procesual în raport cu materialul probator prezentat în speță.

La caz, se constată că termenul legal de declarare a apelului împotriva hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central, care conform art. 362 CPC este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, a expirat la 18 mai 2019.

Dat fiind faptul că data de 18 mai 2019 este zi de sâmbătă, prin urmare zi nelucrătoare, în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) CPC, ultima zi de depunere a apelului se constată a fi 20 mai 2019, ca următoarea zi lucrătoare.

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat în lipsa lui Igor Barat și reprezentantului SRL „Selexteh-SV”, faptul dat nu influențează termenul legal de depunere a apelului, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Or, actele cauzei denotă indubitabil că Igor Barat și SRL „Selexteh-SV” cunoșteau despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, fiind incontestabil că aceștia au recepționat citațiile Judecătoriei Drochia sediul central, pentru ședința de judecată din 21 februarie 2019, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la dosar (f. d. 49-50).

Instanța de recurs consideră că instanța de apel neîntemeiat a reținut ca temei de admitere a cererii lui Igor Barat de repunere a apelului în termen argumentul invocat în cererea de apel precum că dispozitivul hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central, a fost recepționat de către Igor Barat și SRL „Selexteh-SV” la data de 3 mai 2019.

Și asta deoarece legiuitorul, prin dispozițiile art. 362 CPC, nu condiționează termenul de 30 zile pentru depunerea apelului de data recepționării dispozitivului hotărârii primei instanțe, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Astfel fiind, Igor Barat și SRL „Selexteh-SV”, care au cunoscut întreaga derulare a procedurii, urmau să-și asume un rol activ și să se intereseze de soarta dosarului, ca urmare trebuiau să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența CtEDO, cât și cea națională, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în conformitate cu prevederile legale, inclusiv și prin depunerea apelului în termenul legal.

Ca consecință, având în susținere dispozițiile art. 116 CPC, care prevăd că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, se constată că temeiurile invocate de Igor Barat și SRL „Selexteh-SV”, nu prezintă probe admisibile în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Din acest punct de vedere, instanța de recurs apreciază ca neîntemeiată cererea lui Igor Barat și SRL „Selexteh-SV” de repunere a cererii de apel în termen.

Or, prelungirea nejustificativă a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și, în acest mod, ar leza principiul securității raporturilor juridice, fapt incompatibil cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

De altfel, nu mai puțin important în speță este de relevat și faptul că, deși la examinarea cererii de repunere în termen a apelului, instanța de apel, în aceleași circumstanțe, l-a repus în termenul de atac a hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central doar pe Igor Barat, spre examinare a fost acceptat și apelul depus de către SRL „Selexteh-SV” împotriva aceleiași hotărâri.

Sintetizând cele reliefate supra, instanța de recurs consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral încheierea din 1 august 2019 a Curții de Apel Bălți și decizia din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, ca fiind viciate urmare a punerii neîntemeiate pe rol a cererii de apel declarate de către Igor Barat și SRL „Selexteh-SV” împotriva hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central, cu pronunțarea unei noi decizii sub formă de încheiere prin care de respinge cererea lui Igor Barat și SRL „Selexteh-SV” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, cu restituirea cererii de apel depusă de către Igor Barat și SRL „Selexteh-SV” împotriva hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central, ca fiind depusă cu omiterea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. g) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Electromotor-Service”.

Se casează integral decizia din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și încheierea din 1 august 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Electromotor-Service”, reprezentată de avocatul Andrei Prodan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Selexteh-SV” și Igor Barat cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată, și se pronunță o nouă decizie sub formă de încheiere prin care:

Se respinge cererea lui Igor Barat și SRL „Selexteh-SV” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel.

Se restituie cererea de apel depusă de către Igor Barat și SRL „Selexteh-SV” împotriva hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Electromotor-Service”, reprezentată de avocatul Andrei Prodan împotriva

Societății cu Răspundere Limitată „Selexteh-SV” și Igor Barat cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu